«ئىنجىل 14-قىسىم»

«تېسالونىكالىقلارغا

«2»»

© مۇقەددەس كىتاب 2012
CC BY-SA 4.0
www.mukeddeskalam.com
«ئۇيغۇرچە كالام تەرجىمىسى»

ئىنجىل 14-قىسىم

«تېسالونىكالىقلارغا «2»»

روسۇل پاۋلۇس تېسالونىكا شەھرىدىكى جامائەتكە يازغان ئىككىنچى مەكتۇپ

كىرىش سۆز

تېسالونىكادىكى جامائەتنىڭ تۇغۇلۇش جەريانى ۋە ئارقا كۆرۈنۈشى توغرۇلۇق ئوقۇرمەنلەر «تېسالونىكالىقلارغا يېزىلغان بىرىنچى مەكتۇپ»تىكى «كىرىش سۆز»ىمىزدىن مەلۇمات ئالالايدۇ.

ئىشىنىمىزكى، روسۇل پاۋلۇسنىڭ ئۇشبۇ خېتىنى ئالدىنقى خېتىدىن ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئەۋەتكەن؛ بۇنىڭغا ئىسپات، خەتنىڭ بېشىدا سالام يوللىغۇچىلار ئوخشاشلا ئۈچ زات — پاۋلۇسنىڭ ئۆزى، تىموتىي ۋە سىلاستىن ئىبارەت ئىدى. خۇدا يولىدا دائىم روسۇللۇق خىزمىتىدە ئۇيان-بۇيان چېپىپ يۈرىدىغان بۇ ئۈچى ئۇزۇن ۋاقىتلارغىچە بىر جايدا جەم بولالمايتتى.

«بىرىنچى خەت»نى تېسالونىكا شەھرىگە ئاپارغان كىشى كورىنت شەھرىگە، پاۋلۇسنىڭ يېنىغا تېزلا قايتىپ كەلگەن، شۇنداقلا ئۇنىڭغا جامائەتنىڭ يېڭى خەۋىرىنى يەتكۈزگەن بولسا كېرەك. پاۋلۇس بۇ كىشىدىن، جامائەتتىكى بەزىلەرنىڭ بىرىنچى خەتتىكى «رەب ئەيسانىڭ دۇنياغا قايتىپ كېلىشى» توغرۇلۇق تەلىماتلىرىنى (4:15-17، 4:5-6) ئىككى قولىغا تايىنىپ جان بېقىشتىن ۋاز كېچىشنىڭ باھانىسى قىلىۋالغانلىقىدىن

خەۋەردار بولدى. ئۇلار: «مەسىھ ئۆز پادىشاھلىقىنى بەرپا قىلىشقا تېز ئارىدا دۇنياغا قايتىپ كېلىدۇ، شۇڭا جان بېقىشقا ئۆزىمىزنى ئۇپرىتىشنىڭ نېمە ھاجىتى؟!» دەپ ئويلىغان بولسا كېرەك. بەزىلەر «مەسىھنىڭ قايتىپ كېلىشى» توغرىسىدىكى تەلىمنى چۈشىنىپ يەتمىگەن، يەنە بەزىلىرى شۈبھىسىزكى، ئۇنىڭدىن بىكار تەلەپلىكتە لاغايلاپ يۈرۈشكە باھانە تاپقانلىقىدىن خۇشال بولۇشۇپ كەتكەن.

شۇ چاغلاردا يەنە بەزىبىر ئەھۋاللارمۇ كۆرۈلگەنىدى. بەزىلەر: ««رەبنىڭ كۈنى يېتىپ كەلدى» دېگەندەك ۋەھىيلەرنى كۆردۈم» دېگەنىدى. «رەبنىڭ كۈنى»دىن ئىبارەت بۇ مەزگىل رەب ئەيسا يەر يۈزىگە قايتىپ كېلىشتىن ئىلگىرى، خۇدانىڭ غەزەپلىك جازالىرىنى يەر يۈزىگە تۆكۈش مەزگىلىنى كۆرسىتىدۇ. رەب ئەيسا ئۆزى مۇشۇ مەزگىلنى «زور زۇلۇم-زەخمەت» ياكى «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» دەپ ئاتىغانىدى («مات.» 21:24) (بىز مۇشۇ ئىش ئۈستىدە «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدىمۇ توختىلىمىز). تېسالونىكالىقلارغا نىسبەتەن «رەبنىڭ كۈنى يېتىپ كەلدى» دېگەن گەپ ئۇلارنى خېلى قايىل قىلاتتى، چۈنكى ھەر ئادەمگە ئايانكى، «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» مەزگىلىدە خۇدانىڭ مۇقەددەس بەندىلىرى دەھشەتلىك زىيانكەشلىككە ئۇچرايدۇ؛ تېسالونىكادىكىلەر دەل مۇشۇنداق دەھشەتلىك زىيانكەشلىككە ئۇچراۋاتقانىدى. ئەشەددىي بېسىملار ئاستىدا كىشىلەر ھەر تۈرلۈك غەلىتە ئىشلارنى قىلىشى مۇمكىن؛ خەلق تەلپۈنۈش ئىچىدە ھەرخىل خىياللاردا بولسا، ھەرخىل ئېزىتقۇلۇق ھاسىل بولۇشى مۇمكىن. مۇشۇنداق شارائىتتا بىرسى رەب پات ئارىدا قايتىپ كېلىپ، بۇ زىيانكەشلىكلەرنى يوق قىلىدۇ، دېگەن ئۈمىدتە بولۇپ: «رەبنىڭ كۈنى يېتىپ كەلدى» دەپ خام خىيال قىلسا، بۇنى چۈشىنىشكە بولاتتى، ئەلۋەتتە. تېسالونىكادا بەزىلەر شۇنداق خىيالدا بولۇپ «رەبنىڭ كۈنى يېتىپ كەلدى» دېگەن «بېشارەت»نى بەرگەن؛ بەزى رەزىل كىشىلەر ھەتتا روسۇل پاۋلۇسنىڭ نامىدا شۇنداق باياندىكى ساختا خەتنى يازغان. بۇ ئىنتايىن خەتەرلىك ئىش، ئەلۋەتتە. بۇ ھەقىقىي ئېتىقادقا ھۇجۇم قىلغانغا باراۋەر بولىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ئىشلىمەي، بىكار تەلەپ يۈرۈشكە «مەسىھ تېز ئارىدا كېلىدۇ» دېگەندەك «روھىي» باھانە ئىزدەپ كۈتكەن ئادەملەر ھەر يەردە ئاز بولمايدۇ. پاۋلۇس بۇ سۆزنى تۈزىتىپ: «رەبنىڭ كۈنى»دىن ئىلگىرى ئىككى چوڭ ۋەقە كۆرۈلىدۇ، دەيدۇ: —

(ئا) «(ئېتىقادتىن) چوڭ يېنىش»

(ئە) «مەسىھنىڭ رەقىبى (دەججال)نىڭ ئاشكارىلىنىشى».

بۇ ئىشلار توغرۇلۇق ئۇقۇملارنى توغرىلاش، كۆپرەك تەلىم بېرىش، دەل ئۇشبۇ قىسقا خەتنىڭ مەقسىتىدۇر. شۇنداقلا بارلىق خەتلىرىدە دېگەندەك، ئۇ ئېغىر زۇلۇم-زەخمەتكە تېخىچە ئۇچراۋاتقان بۇ جامائەت، يەنى ئۆزىگە جان-جىگەر بولغان مۇشۇ قەدىرلىك دوستلىرىغا تېخىمۇ رىغبەت-تەسەللى يەتكۈزۈش پۇرسىتىدىن پايدىلىنىدۇ. روسۇللارنىڭ كۆپ خەتلىرىدىن، ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ مۆمىن بەندىلىرى ئۈتكۈزگەن خاتالىقلىرىنى تۈزەتكەنلىرىدىن خەۋەردار بولدۇق. بىز شۇ خاتالىقلار ئۈچۈن مىننەتدار بولۇشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. سەۋەبى، بىرىنچىدىن ئۆزىمىز مۇشۇ خاتالىقلارنى ئاسانلا قايتىلىشىمىز مۇمكىن؛ ئىككىنچىدىن، روسۇللارنىڭ تۈزىتىشلىرىدىن ئىنتايىن كۆپ قىممەتلىك تەلىمگە مۇيەسسەر بولىمىز. كىم بىلىدۇ، ئۆزۈن ئۆتمەي ئاخىرقى زامانلارغا يۈزلىنىشىمىزگە توغرا كېلەمدۇ تېخى؛ مۇشۇ خەتتە، بىزنى شۇ قورقۇنچلۇق زامانلاردىكى ئادەمنى چۆچۈتىدىغان ئالدامچىلىقلارغا تاقابىل تۇرۇشقا قوراللاندۇرىدىغان ھەقىقەتلەرنى ئۇقۇيمىز. ھېچكىم شۇنى ئىنكار قىلالمايدۇكى، «رەبنىڭ كۈنى»نىڭ بېشىمىزغا چۈشۈشكە ئاز قالغانلىقىنى كۆرسىتىدىغان ھەر تۈرلۈك ئالامەتلەر كۆز ئالدىمىزدا يىلمۇيىل ئاشماقتا.

مەزمۇن: -

1. تەشەككۈر دۇئاسى (1-باب)
2. «رەبنىڭ كۈنى»دىن بۇرۇن يۈز بېرىدىغان ۋەقەلەر (2-باب 1-12-ئايەتلەر)
3. ئېتىقادچىلارغا قىلىنغان نەسىھەت ۋە يوليورۇقلار (2-باب 13-ئايەتتىن 3-باب 15-ئايەتكىچە)
4. ئاخىرقى تىلەكلەر (3-باب 16-18-ئايەتلەر)

«تېسالونىكالىقلارغا (2)»

روسۇل پاۋلۇس تېسالونىكا شەھىرىدىكى جامائەتكە يازغان ئىككىنچى مەكتۇپ

1

1 مەنكى پاۋلۇس، سىلاس ھەمدە تىموتىيدىن خۇدائاتىمىز ۋە رەببىمىز
ئەيسا مەسىھدە بولغان، تېسالونىكا[1] شەھىرىدىكى جامائەتكە
سالام. 2 خۇدائاتىمىز ۋە رەب ئەيسا مەسىھتىن سىلەرگە مېھىر-شەپقەت ۋە
خاتىرجەملىك ئاتا قىلىنغاي!

ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدىكى رىغبەت-تەسەللى

3 سىلەر ئۈچۈن خۇداغا ھەردائىم تەشەككۈر ئېيتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ
(ھەمدە شۇنداق قىلىش تولىمۇ لايىقتۇر)، ئى قېرىنداشلار، — چۈنكى
ئېتىقادىڭلار كۈچلۈك ئۆسمەكتە ھەمدە بىر-بىرىڭلارغا بولغان مېھىر-
مۇھەببىتىڭلارمۇ ئېشىپ تاشماقتا.[2] 4 شۇنىڭ بىلەن بىز ئۆزىمىز سىلەرنىڭ
بېشىڭلارغا چۈشكەن، شۇنداقلا بەرداشلىق بېرىۋاتقان بارلىق زىيانكەشلىك
ۋە جاپا-مۇشەققەتلەر ئىچىدە كۆرسەتكەن سەۋر-چىدامىلىق ۋە ئېتىقادىڭلار
ئۈچۈن، خۇدانىڭ ھەرقايسى جامائەتلىرىدە سىلەردىن پەخىرلىنىمىز؛ 5 بۇ
ئىشلار خۇدانىڭ كېلىدىغان ئادىل ھۆكۈمىنى كۆرسىتىدىغان روشەن بىر

1 «تېسالونىكا» — قەدىمكى گرېتسىيەدىكى بىر شەھەر ئىدى، بۇ شەھەرنىڭ ھازىرقى نامى «سالونىكا» بولۇپ، ئۇ تۈركىيىدە.

2 پاۋلۇسنىڭ بىرىنچى خېتىدىكى دۇئاسى ھەم ئۈتۈنۈشلىرى ھازىر ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇۋاتىدۇ؛ «1تېس.» 12:3، 4:10نى كۆرۈڭ.

ئالامەتتۇر[3] ۋە شۇنداقلا، بۇ ئىشلار سىلەرنىڭ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا لايىق ھېسابلىنىشىڭلار ئۈچۈن بولىدۇ؛ سىلەر مانا شۇ پادىشاھلىق ئۈچۈن زۇلۇم-زەخمەت چېكىۋاتىسىلەر[4]؛ 7-6 شۇنداق ئىكەن، سىلەرگە ئېغىرچىلىق سالغۇچىلارغا خۇدا ئېغىرچىلىق سالسا، ھەم شۇنداقلا رەب ئەيسا قۇدرەتلىك پەرىشتىلىرى بىلەن ئەرشتىن قايتا كۆرۈنگەن چاغدا، ئېغىرچىلىقتا ئۈچرىغان سىلەرگە بىز بىلەن تەڭ ئاراملىق بەرسە دۇرۇس ئىش بولمامدۇ؟ 8 شۇ چاغدا ئۇ خۇدانى تونۇمايدىغانلاردىن، شۇنداقلا رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ خۇش خەۋىرىگە ئىتائەت قىلمايدىغانلاردىن يالقۇنلۇق ئوت بىلەن ئىنتىقام ئالىدۇ[5].
9 بۇنداق كىشىلەر رەبنىڭ ھۇزۇرىدىن ۋە كۈچ-قۇدرىتىنىڭ شان-شەرىپىدىن مەھرۇم قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك ھالاكەت جازاسىنى تارتىدۇ[6]. 10 ئۇ ۋاقىتتا ئۇ ئۆزىنىڭ بارلىق مۇقەددەس بەندىلىرىدە ئۇلۇغلىنىپ، شۇ كۈندە بارلىق ئىشەنگەنلەردە (سىلەر دەرۋەقە بىزنىڭ گۇۋاھلىقىمىزغا ئىشەنگەندۇرسىلەر) ئۆزىنىڭ كارامەتلىكىنى كۆرسىتىپ، مەدھىيىلەنگىلى كېلىدۇ[7].

11 شۇنىڭ ئۈچۈن، بىز سىلەر ئۈچۈن دائىم شۇنداق دۇئا قىلىمىزكى، سىلەرنى چاقىرغان بىزنىڭ خۇدايىمىز سىلەرنى ئۆز ئۇلۇغ چاقىرىقىغا لايىق ھېسابلاپ، ياخشىلىققا ئىنتىلگەن بارلىق گۈزەل مەقسەت-مۇددىئالىرىڭلارنى ۋە ئېتىقادىڭلاردىن چىققان بارلىق خىزمەتلىرىڭلارنى كۈچ-قۇدرىتى بىلەن ئەمەلگە ئاشۇرغاي. 12 شۇنىڭ بىلەن، خۇدايىمىزنىڭ ۋە رەببىمىز ئەيسا

3 «بۇ ئىشلار» — ئېتىقادچىلارغا قارشى چىققانلارنىڭ زىيانكەشلىك قىلىشلىرى ھەم تېسالونىكادىكى ئېتىقادچىلارنىڭ سەۋر-تاقەتلىرىنى كۆرسىتىدۇ.

4 بۇ ئايەت توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنى كۆرۈڭ.

5 «يەر.» 25:10، «زەب.» 6:79 ۋە «يەش.» 15:66نى كۆرۈڭ.

6 ياكى بولمىسا: «بۇنداق كىشىلەر رەبنىڭ كۈچ-قۇدرىتىنىڭ شان-شەرىپىدىن ۋە ئۇنىڭ ھۇزۇرىدىن بولغان مەڭگۈلۈك ھالاكەت جازاسىنى تارتىدۇ».

7 «ئۆزىنىڭ كارامەتلىكىنى كۆرسىتىپ مەدھىيىلىنىش» — گرېك تىلىدا بۇ بىر سۆز بىلەنلا ئىپادىلىنىدۇ.

«ئۆز مۇقەددەس بەندىلىرىدە... ئىشەنگەنلەردە...». بۇ ئىبارىنىڭ مەنىسى: (1) «رەب ئەيسانىڭ گۈزەللىكى ۋە پەزىلىتى ئۆز بەندىلىرى، يەنى ئۆزىگە ئىشەنگەن ئادەملىرىگە بىرىنچى بولۇپ كۆرۈنىدۇ» ۋە: (2) «ئۇنىڭ بۇ گۈزەللىكى ئۇلارنىڭ ئۆزلىرىدە، يەنى ئۇلار ئارقىلىق پۈتكۈل ئالەمگە كۆرۈنىدۇ» دېگەنلىك بولسا كېرەك.

مەسىھنىڭ مېھىر-شەپقىتى ئارقىلىق رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ نامى
سىلەردە شان-شەرەپ بولۇپ ئۇلۇغلىنىدۇ ۋە سىلەرمۇ ئۇنىڭدا شان-شەرەپكە
ئېرىشىسىلەر.

رەبنىڭ كۈنى (پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى) ۋە دەججال توغرۇلۇق

2
[1] ئى قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ قايتا كېلىشى،
شۇنداقلا بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىر يەرگە جەم قىلىنىشىمىز
توغرىسىدا سىلەردىن شۇنى ئۆتۈنىمىزكى، [2] ئەگەر سىلەر «مەلۇم روھتىن
كەلگەن ۋەھيي»دىن بولسۇن، بىرسىنىڭ سۆز-تەلىمىدىن بولسۇن ياكى
«بىزنىڭ نامىمىزدا» يېزىلغان مەلۇم خەتلەردىن بولسۇن «رەبنىڭ كۈنى يېتىپ
كەلدى[(8)]» دېگەن سۆزنى ئاڭلىساڭلار، جىددىلىشىپ ھودۇقۇپ كەتمەڭلار
ياكى دەككە-دۈككىگە چۈشمەڭلار!
[3] بۇ ئىشلاردا ھەرقانداق ئادەمنىڭ ھەرقانداق ئۇسۇل بىلەن سىلەرنى ئالدىشىغا
يول قويماڭلار؛ چۈنكى ئاۋۋال «چوڭ يېنىش»[(9)] بولۇپ، ئاندىن «گۇناھىي
ئادەم»، يەنى «ھالاكەتكە مەھكۇم قىلىنغۇچى ئادەم» ئاشكارىلانمىغۇچە، ئاشۇ
كۈن كەلمەيدۇ[(10)]. [4] شۇ ئادەم خۇدا دەپ ئاتالغانغا ياكى كىشىلەر چوقۇنىدىغان
ھەرقانداق نەرسىلەرگە قارشى چىقىپ، ئۆزىنى ھەممىدىن ئۈستۈن قىلىپ
كۆرسىتىدۇ؛ ئۇ شۇنداق قىلىپ خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىدا ئولتۇرۇۋېلىپ،
ئۆزىنى خۇدا دەپ كۆرسىتىپ جاكارلايدۇ[(11)]. [5] مەن سىلەر بىلەن بىللە بولغان

[8] «رەبنىڭ كۈنى» ياكى «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى» دېگەن مۇھىم تېما توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنى كۆرۈڭ.

[9] «چوڭ يېنىش» بەلكىم «ئېتىقادتىن چوڭ تېنىش»نى كۆرسىتىدۇ. «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنى كۆرۈڭ.

[10] بۇ مۇھىم ئايەتتىكى «چوڭ يېنىش» («ئېتىقادتىن چىقىپ، ئايرىلىش»)، «گۇناھلىق ئادەم» ۋە «ھالاكەتكە مەھكۇم قىلىنغۇچى ئادەم» (دەججال) توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنى كۆرۈڭ.

بەزى ئالىملار «چوڭ يېنىش»نى «(خۇداغا قارشى) چوڭ توپىلاڭ» دەپ تەرجىمە قىلىدۇ. بىز «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە ئۆز تەرجىمىمىزگە ئىسپات بېرىمىز.

[11] «يەش.» 14-13:14، «دان.» 36:11، «ئەز.» 28:2-9نى كۆرۈڭ. بۇ ئىش توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنىمۇ كۆرۈڭ. «ئىبادەتخانا» مۇشۇ ئايەتتە ئەسلى ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكى «مۇقەددەس جاي»نى كۆرسىتىدۇ.

ۋاقتىمدا بۇلارنى سىلەرگە ئېيتقىنىم ئېسىڭلاردا باردۇ؟ 6 ۋە ئۇنىڭ بەلگىلەنگەن
ۋاقتى-سائىتى كەلمىگۈچە ئاشكارىلانماسلىقى ئۈچۈن، نېمىنىڭ ئۇنى توسۇپ
تۇرۇۋاتقانلىقى سىلەرگە مەلۇم. 7 چۈنكى «قانۇنسىز يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ»[12]
ئاللىقاچان يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلماقتا؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىرچە توسۇپ
كېلىۋاتقان بىرسى باردۇر[13]؛ ئۇ ئوتتۇرىدىن چىققۇچە[14] شۇنداق توسقۇلۇق
پېتى تۇرىدۇ[15]؛ 8 ئاندىن ئاشۇ «قانۇنسىز يوقاتقۇچى» ئاشكارىلىنىدۇ؛ بىراق
رەب ئەيسا ئاغزىدىكى نەپەسى بىلەنلا ئۇنى يوقىتىۋېتىدۇ، كەلگەن چاغدىكى
پارلاق نۇرى بىلەن ئۇنى يوق قىلىۋېتىدۇ. 9 «قانۇنسىز يوقاتقۇچى»نىڭ مەيدانغا
چىقىشى شەيتاننىڭ پەنتلىرى بىلەن بولىدۇ، ئۇ ھەر تۈرلۈك كۈچ-قۇدرەت،
مۆجىزە ۋە يالغان كارامەتلەرنى كۆرسىتىپ، 10 ھالاكەتكە يۈزلەنگەنلەرنى
ئازدۇرىدىغان ھەرخىل قەبىھ ھىيلە-مىكىرلەرنى ئىشلىتىدۇ. ئۇلارنىڭ ھالاكەت
ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنىڭ سەۋەبى ئۆزلىرىنى نىجاتقا يېتەكلەيدىغان ھەقىقەتنى
سۆيمەي، ئۇنىڭغا قەلبىدىن ئورۇن بەرمەسلىكىدىندۇر. 11 شۇ سەۋەبتىن،
خۇدا ئۇلارغا يالغانچىلىققا ئىشەنسۇن دەپ ھەقىقەتتىن چەتنىتىدىغان بىر
كۈچ ئەۋەتىدۇ. 12 نەتىجىدە، ھەقىقەتكە ئىشەنمەي، بەلكى قەبىھلىكنى
خۇرسەنلىك دەپ بىلگەنلەرنىڭ ھەممىسى جازاغا مەھكۇم قىلىنىدۇ.

---

12 «قانۇنسىز يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» (گرېك تىلىدا «قانۇنسىز يوقاتقۇچى سىر») توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە ئازراق توختىلىمىز.

13 3-4-ئايەتتىكى ««گۇناھىي ئادەم («ھالاكەتكە مەھكۇم قىلىنغۇچى ئادەم»)نىڭ مەيدانغا چىقىشىنى توسۇش» بىلەن «قانۇنسىز يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچنى توسۇش»نىڭ زىچ مۇناسىۋىتى بار. ئىككى ئىشنى توسۇغۇچى بىرىنىڭچە خۇدانىڭ مۇقەددەس روھىدۇر. بەزى ئالىملارنىڭ بۇ توغرۇلۇق باشقىچە پىكىرلىرىمۇ بار؛ كۆزقارىشىمىزنىڭ سەۋەبىنى «قوشۇنچە سۆز»ىمىزدە ئېيتىمىز.

«قانۇنسىز يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» (گرېك تىلىدا «قانۇنسىز يوقاتقۇچى سىر») توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە ئازراق توختىلىمىز.

14 باشقا بىرخىل تەرجىمىسى: «ئۇ ئوتتۇرىدىن يۆتكىۋېتىلگۈچە...». «قانۇنسىز يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» بەلكىم شەيتاننىڭ ئاستىرتىن دۇنيادىكى بارلىق ئەللەرنى، بارلىق دۆلەتلەرنى ھەرخىل قانۇنسى، شۇنداقلا بارلىق ئەخلاق پرىنسىپلارنى بۇزۇش تەرەپكە ئاستا-ئاستا قۇترىتىشلىرىنى كۆرسىتىدۇ. بۇ جەرياننىڭ ئەۋجىگە چىقىشى دەججالنىڭ مەيدانغا كېلىشى بىلەن بولىدۇ.

15 بۇ مۇھىم ئىشلار توغرۇلۇق «قوشۇمچە سۆز»ىمىزنىمۇ كۆرۈڭ.

قەتئىي تەۋرەنمەڭلار!

13 لېكىن، ئەي، رەب سۆيگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۈچۈن ھەردائىم
خۇداغا تەشەككۈر ئېيتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇكى، خۇدا روھنىڭ[16]
ۋاستىسىدە پاك-مۇقەددەس قىلىنىشىڭلار ۋە ھەقىقەتكە ئىشىنىشىڭلار
ئارقىلىق سىلەرنى نىجاتقا ئېرىشىشكە مۇقەددەمدىلا تاللىۋالدى. 14 ئۇ بىز
يەتكۈزگەن خۇش خەۋەر ئارقىلىق سىلەرنى شۇ نىجاتقا، يەنى رەببىمىز ئەيسا
مەسىھنىڭ شان-شەرىپىگە ئېرىشىشكە چاقىردى.
15 شۇنىڭ ئۈچۈن، ئەي قېرىنداشلار، تاپان تىرەپ تۇرۇڭلار، بىز سىلەرگە
ئېغىزچە ياكى خەت ئارقىلىق يەتكۈزگەن تەلىمنى چىڭ تۇتۇڭلار!
16-17 ئەمدى رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ ئۆزى ۋە بىزنى سۆيگەن، مېھىر-
شەپقەت بىلەن مەڭگۈلۈك رىغبەت-تەسەللى ھەم گۈزەل ئۈمىد ئاتا قىلغان
خۇدائاتىمىز قەلبىڭلارنى رىغبەتلەندۈرگەي ھەمدە سىلەرنى ھەربىر گۈزەل
ئىش قىلىشتا، ھەربىر ياخشى سۆزلەرنى يەتكۈزۈشتە كۈچلەندۈرگەي![17]

بىز ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار

3

1 ئاخىرىدا، ئى قېرىنداشلار، بىز ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلاركى، رەبنىڭ
سۆزى خۇددى سىلەرگە يەتكەن چاغدىكىگە ئوخشاش، ھەرقانداق
يەردە تېز تارقالسۇن[18] ۋە شان-شەرەپلىك دەپ ئۇلۇغلانسۇن؛ 2 شۇنىڭدەك
بىزنىڭ قەبىھ ۋە رەزىل ئادەملەردىن قۇتۇلۇشىمىز ئۈچۈنمۇ دۇئا قىلىڭلار.
چۈنكى ھەممىلا ئادەم ئىشەنچ-ئېتىقادلىق بولۇۋەرمەيدۇ. 3 ئەمما رەب ئۆزى

---

16 «روھ» — خۇدانىڭ مۇقەددەس روھى.

17 قىزىق بىر ئىش شۇكى، «رىغبەتلەندۈرگەي» ھەم «كۈچلەندۈرگەي» دېگەن پېئىللار گرېك تىلىدىكى «بىرلىك شەخس» شەكلىدىدۇر. دېمەك، «خۇدائاتا» ۋە «رەب ئەيسا» بىر شەخستەك ئىش قىلىدۇ.

18 «تېز تارقالسۇن» گرېك تىلىدا «يۈگۈرسۇن» دېگەن سۆز بىلەن ئىپادىلىنىدۇ.

ئىشەنچلىكتۇر؛ ئۇ سىلەرنى مۇستەھكەم قىلىدۇ ھەم رەزىل بولغۇچىدىن
ساقلايدۇ[19].
4 ئەمما رەبدە، سىلەرگە تاپىلىغىنىمىزنى قىلىۋاتىسىلەر، شۇنداقلا داۋاملىق
قىلىۋېرىدۇ، دەپ خاتىرجەممىز. 5 ئەمدى رەب قەلبىڭلارنى خۇدانىڭ مېھىر-
مۇھەببىتىگە ھەم مەسىھنىڭ سەۋر-چىداملىقىغا چۆمكەشكە يېتەكلىگەي[20].

ئىشلىگەن چىشلەيدۇ

6 ئەمدى قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ نامىدا شۇنى
تاپىلايمىزكى، بىزدىن ئالغان تەلىملەرگە رىئايە قىلماي، تەرتىپسىز
يۈرگەنلەردىن[21] ئۆزۈڭلارنى نېرى تۇتۇڭلار. 7 بىزدىن قانداق ئۆلگە ئېلىشىڭلار
كېرەكلىكىنى ئۆزۈڭلار بىلىسىلەر؛ چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىللە بولغاندا
تەرتىپسىز يۈرمىگەنىدۇق. 8 ھېچكىمنىڭ نېنىنى بىكارغا يېمەيتتۇق؛ بەلكى
بىز ھېچقايسىڭلارغا ئېغىرىمىزنى سالماسلىق ئۈچۈن، كېچە-كۈندۈزلەپ
تىرىشىپ-تىرمىشىپ جاپالىق ئىشلەيتتۇق. 9 بۇنداق قىلىشىمىز، سىلەردىن
ياردەم كۈتۈشكە ھەقلىق بولمىغانلىقىمىزدىن ئەمەس، بەلكى ئۆزىمىزنى
سىلەرگە بىزدىن ياخشى ئۆلگە قالدۇرۇپ، سىلەرنىڭ بىزگە ئەگىشىشىڭلار
ئۈچۈن ئىدى. 10 چۈنكى بىز سىلەرنىڭ يېنىڭلاردا بولغىنىمىزدا سىلەرگە:
«بىرسى ئىشلىمەيمەن دېسە، ئۇ يېمىسۇن!» دەپ تاپىلىغانىدۇق. 11 چۈنكى
بىز ئاراڭلاردا بەزىلەرنىڭ تەرتىپسىز لاغايلاپ، ھېچ ئىشلىمەي باشقىلارنىڭ

19 «رەزىل بولغۇچى» — شەيتان، ئىبلىس.
باشقا بىرخىل تەرجىمىسى «ئۇ (رەب) سىلەرنى رەزىللىكتىن ساقلايدۇ».
20 «خۇدانىڭ مېھىر-مۇھەببىتى» ئاۋۋال ئۇنىڭ بىزگە بولغان مۇھەببىتى، ئاندىن بىزنىڭ ئۇنىڭغا بولغان مۇھەببىتىمىز؛ «مەسىھنىڭ سەۋر-چىداملىقى» ئاۋۋال مەسىھنىڭ ئۆزىنىڭ سەۋر-چىداملىقى، ئاندىن بىزنىڭ ئۇنىڭدا ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن سەۋر-چىداملىق بولۇشىمىز.
21 «تەرتىپسىز يۈرگەنلەر» — كېيىنكى ئايەتلەردىن ئېنىقكى، «بىكار تەلەپلەر»نى كۆرسىتىدۇ.

ئىشلىرىغا ئارىلىشىپ يۈرىدىغانلىقىنى ئاڭلىدۇق[22]. 12 بىز مۇشۇنداقلارغا[23]
رەب ئەيسا مەسىھدە شۇنداق بۇيرۇيمىز ۋە ئۇلاردىن ئۆتۈنۈپ سورايمىزكى،
تىنچ ياشاپ، ئەمگەكلىرى بىلەن ئۆز نېنىنى تېپىپ يېسۇن. 13 لېكىن
سىلەر، ئى قېرىنداشلار، ياخشى ئىشلارنى قىلىشتىن ئېرىنمەڭلار.
14 ئەمما ئەگەر ئۇشبۇ خېتىمىزدىكى سۆزلەرگە ئىتائەت قىلمايدىغان بىرسى
بولسا، ئۇنىڭدىن ھەزەر ئەيلەڭلار ۋە ئۇنى خىجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن ئۇنىڭ
بىلەن باردى-كەلدى قىلماڭلار. 15 بىراق، ئۇنى دۈشمەن قاتارىدا كۆرمەي،
ئەكسىچە ئۇنىڭغا بىر قېرىنداش سۈپىتىدە نەسىھەت قىلىڭلار.

تىلەكلەر

16 خاتىرجەملىك ئىگىسى بولغان رەب[24] ھەر ۋاقىت ھەر يولدا شەخسەن
سىلەرگە خاتىرجەملىك ئاتا قىلغاي. رەب ھەممىڭلار بىلەن بىللە بولغاي!
17 مەنكى پاۋلۇس بۇ ئاخىرقى سالىمىمنى ئۆز قولۇم بىلەن يازدىم؛ بۇ،
مېنىڭ ھەممە خەتلىرىمنىڭ ئۆزىگە خاس بەلگىسىدۇر. مانا بۇ مېنىڭ ئۆز
قەلىمىمدۇر[25]. 18 رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ مېھىر-شەپقىتى ھەممىڭلارغا
يار بولغاي!

22 گرېك تىلىدا روسۇل پاۋلۇس چاقچاق قىلىپ: «... ھېچ ئىش قىلمايدە، لېكىن ھەرتەرەپتە باشقىلارنىڭ ئىشلىرىدا بولغانلىقىنى ئاڭلىدۇق» دەيدۇ.

23 «مۇشۇنداقلار» — دېمەك، 11-ئايەتتىكى «تەرتىپسىز لاغايلاپ، ھېچ ئىشلىمەي باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ئارىلىشىپ يۈرىدىغانلار». «كىرىش سۆز»ىمىزنىمۇ كۆرۈڭ.

24 گرېك تىلىدا: «خاتىرجەملىكنىڭ رەببى» ياكى «خاتىرجەملىك بەرگۈچى رەب» — دېمەك، خاتىرجەملىك بەرگۈچى ھەم ئۆزى ھەردائىم خاتىرجەملىكتە تۇرغۇچى رەبدۇر.

25 پاۋلۇسنىڭ ھەربىر خېتىدىكى بىرنەچچە قۇرنى ئۆز قەلىمى بىلەن يېزىش ئادىتى بار ئىدى؛ بۇ، باشقىلارنىڭ ئۆزىنىڭ نامىدا ساختا خەتلەرنى يېزىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىشى ئۈچۈن ئىدى. ئۆزىنىڭ كۆزى ئاجىز بولغاچقا، خەتلىرىنى ئادەتتە كاتىپقا يازدۇراتتى. («گالاتىيالىقلارغا»دىكى «كىرىش سۆز»ىمىزنى ھەم 11:6دىكى ئىزاھاتنى كۆرۈڭ.

قوشۇمچە سۆز

ئادەتتىكىدەك چۈشىنىشكە قىيىنراق بولغان ياكى ئالاھىدە بەزى نۇقتىلار ئۈستىدە توختىلىمىز؛ خەتتە بايان قىلىنغان مۇشۇنداق كۆپ ئايەتلەر تەۋراتتىكى كۆپ بېشارەتلەر بىلەن زىچ باغلىق بولغاچقا، بىز ئاشۇ جەھەتتىن كۆپرەك توختىلىمىز.

5:1 «بۇ ئىشلار خۇدانىڭ كېلىدىغان ئادىل ھۆكۈمىنى كۆرسىتىدىغان روشەن بىر ئالامەتتۇر ۋە شۇنداقلا، بۇ ئىشلار سىلەرنىڭ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا لايىق ھېسابلىنىشىڭلار ئۈچۈن بولىدۇ؛ سىلەر مانا شۇ پادىشاھلىق ئۈچۈن زۇلۇم-زەخمەت چېكىۋاتىسىلەر».

پاۋلۇسنىڭ «بۇ ئىشلار» دېگىنى شۈبھىسىزكى، يۇقىرىقى ئايەتلەردە تىلغا ئالغان قارشى چىققانلارنىڭ زىيانكەشلىكلىرى ھەم تېسالونىكادىكى ئېتىقادچىلارنىڭ سەۋر-تاقەتلىرىنى كۆرسىتىدۇ. ئەمدى نېمىشقا «بۇ ئىشلار» خۇدانىڭ ئادىل ھۆكۈمىگە «روشەن ئالامەت» بولىدۇ؟

بەزى كىشىلەر ھەردائىم «مەدەنىيەتلىك»، قىياپىتىدە ئەدەپلىك كىشى كۆرۈنىدۇ. لېكىن ئۇلار ھەقىقىي ئىمان، يورۇقلۇق ۋە ھەقىقانىيلىق پەيدا بولغاندا قارشى چىقىپ ئېتىقادچىلارغا زىيانكەشلىك قىلىشقا باشلايدۇ. ئۇلارنىڭ ئۇنداق ھەرىكەتلىرى ئۆزىنىڭ ھەققانىيلىققا بولغان نەپرەتلىرىنى، شۇنداقلا ئۆزىنىڭ ئىچكى ھەققانىيسىزلىقىنى ئوچۇق كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن روشەنكى، خۇدانىڭ جازالىرىنىڭ ئۇلارغا چۈشۈرۈلۈشى روشەن ئادالەتلىك بولىدۇ. ئىككىنچىدىن، خۇدانىڭ مۆمىن بەندىلىرىنىڭ زىيانكەشلىككە ۋە زۇلۇم-زەخمەتلەرگە سەۋر-تاقەت بىلەن بەرداشلىق بېرىدىغانلىقى ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى ئارقىلىق ھاسىل قىلىنغان خاتىرجەملىك ھەم مۇھەببەتلىك ئىچكى تەبىئىتىنى كۆرسىتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ قىيامەت كۈنىدە خۇدانىڭ ئارامبەخشلىرىنى قوبۇل قىلغۇچىلار بولۇشقا لايىقلىقى كۆرۈلىدۇ.

باشقىچە ئېيتقاندا، رەزىللەرنىڭ ھازىرقى كۆرۈنۈشتىكى غەلىبە-مۇۋەپپەقىيەتلىرى ھەمدە ھەققانىيلارنىڭ زۇلۇم-زەخمەت چەككەنلىرىنى قانداق چۈشىنىش كېرەك؟ زەررىچىلىك ئادالەت ئېڭىگە ئىگە بولغان، خۇدانىڭ شاپائىتى ھەمدە ئادالىتىگە ئىشەنگەن

ھەرقانداق كىشى مۇشۇ ئىشلارغا قاراپ شۇنداق بىر خۇلاسىگە كېلىشى كېرەككى — كەلگۈسى زاماندا بىر چوڭ ھېساب ئالىدىغان، رەزىللەرگە جازا چۈشۈرىدىغان، خۇدانىڭ يولىدا ماڭغانلارغا ئارام-تەسەللى بېغىشلايدىغان بىر كۈنى كەلمەي قالمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن «ھېسابلاش كۈنى»دە ھازىرقى ئادالەتسىزلىكتە جاپا تارتقان ئېتىقادچىلار راھەت-تەسەللى كۆرىدۇ، ھازىر ئادالەتسىزلىك يۈرگۈزگەنلەر خۇدانىڭ جازاسىنى تارتىدۇ.

«ۋە شۇنداقلا سىلەرنىڭ خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا لايىق ھېسابلىنىشىڭلار ئۈچۈن بولىدۇ»

رەببىمىز ئەيسانىڭ ئۆزى ياكى ئۇنىڭ ھېچقايسى روسۇللىرى ھېچكىمنى «خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا لايىق» دەپ باقمىغان. پەقەت رەببىمىز ئەيسالا مۇشۇنداق ئىبارىنى ئۆزىگە قوللانسا دۇرۇس بولاتتى. ئەمما مۇشۇ يەردە چوڭقۇر بىر خۇدالىق سىر تېپىلىدۇكى، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىزدە ئىش كۆرۈپ، بولۇپمۇ جاپا-زۇلۇملۇق ئىشلاردا بىزدە ئىخلاسمەن بىر خاراكتېرنىڭ ئالامەتلىرىنى ھاسىل قىلغاچقا، ئېتىقادچى ئەر-ئاياللار رەبنىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشكە لايىق كۆرۈنۈشتە بولىدۇ؛ ۋە خۇدا دەرۋەقە ئۇلارنى شۇنداق ھېسابلاشقا رازى بولىدۇ! ئادەملەرنىڭ خۇلق-مىجەزلىرىنى ئۇز خىزمىتىدە بولۇشقا ئۆزگەرتكۈچى، شۇنداقلا بۇ خىزمىتىدە كېرەك بولغان بارلىق ئىلتىپاتلارنى تەمىنلىگۈچى خۇدا كەلگۈسى ھېساب ئالىدىغان كۈنىدە خۇشاللىق بىلەن ئاز بولمىغان كىشىلەرگە: «ئوبدان قىلدىڭ، سەن مېنىڭ ياخشى ۋە سادىق خىزمەتكارىمسەن!» دەيدۇ («مات.» 14:25-30). شۇ كۈنى بىزنىڭ: «ئاھ، رەب، بۇ ئىشلار پەقەت شەپقىتىڭ بىلەن بولدى! ئەمەلىيەتتە ئىشلىگۈچى ئۆزۈڭدۇرسەن! مەن نېمىگە تەرىپلىنىمەن؟!» دېگەندەك جاۋاب بېرىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. خۇدانىڭ يولىدا ئازاب-ئوقۇبەتكە ئۇچراشنى ھېچقاچان «ساۋاب» دەپ ھېسابلىغىلى بولمايدۇ؛ ئەكسىچە، ئۇنى بىرخىل ئىمتىياز ھېسابلىشىمىز كېرەك («مات.» 11:5-12، «لۇقا» 22:6-23، «فىل.» 1:29).

شۇڭا ئوقۇرمەنلەر پاۋلۇسنىڭ: «خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا لايىق» دېگىنىنى ئەمەس، بەلكى «خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا لايىق ھېسابلىنىشىڭلار» دېگەن سۆزىنى نەزەرگە ئېلىشى ياخشىدۇر. ئۇنىڭ بۇ سۆزىنى 11:1، «لۇقا» 4:7، 6-7؛ 21:15 ۋە 35:20 بىلەن سېلىشتۇرۇش پايدىلىقتۇر.

«دەججال» ۋە «رەبنىڭ كۈنى»

مۇشۇ يەردە ئاخىرقى زامانلارغا باغلىق بەزى ھەقىقەتلەرنى 2-بابتىن ئايەتمۇ-ئايەت تەھلىل قىلىمىز: —

1:2 «ئى قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ قايتا كېلىشى، شۇنداقلا بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىر يەرگە جەم قىلىنىشىمىز توغرىسىدا سىلەردىن شۇنى ئۆتۈنىمىزكى،...»

«بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىر يەرگە جەم قىلىنىشىمىز» دېگەن ئىش بىرىنچى خېتىدە تىلغا ئېلىنىدۇ (4:11-15). مەسىھ ئاسماندىن چۈشۈۋاتقىنىدا، ئۇنىڭدا «ئۆلۈمدە ئۇخلىغانلار» تىرىلدۈرۈلىدۇ ھەمدە يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقان تىرىك ئېتىقادچىلارمۇ ئۇلار بىلەن تەڭ ھاۋادا ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈشكە كۆتۈرۈلىدۇ.

2:2 «ئەگەر سىلەر «مەلۇم روھتىن كەلگەن ۋەھيي»دىن، بىرسىنىڭ سۆز-تەلىمىدىن ياكى «بىزنىڭ نامىمىزدا» يېزىلغان مەلۇم خەتلەردىن بولسۇن «رەبنىڭ كۈنى يېتىپ كەلدى» دېگەن سۆزنى ئاڭلىساڭلار، جىددىيلىشىپ ھودۇقۇپ كەتمەڭلار ياكى دەككە-دۈككىگە چۈشمەڭلار!»

مۇشۇ يەردە سەھىپە چەكلىمىسىدىن «رەبنىڭ كۈنى» دېگەن ئىبارىنىڭ مەنىسى ئۈستىدە ئانچە تەپسىلىي توختالمايمىز؛ بىز پەقەت ئوقۇرمەنلەرگە تەۋراتتىكى ئۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك ئايەتلەرنى كۆرستىمىز ۋە ئۆزىمىز مۇشۇ ئايەتلەردىن ئالغان بەزى خۇلاسىمىزنى بايان قىلىمىز؛ ئوقۇرمەن ئۆزى خۇلاسىمىزنى تەكشۈرسۇن. شۇنداق ئۈمىدىمىز باركى، كېيىنكى ۋاقىتلاردا ئايەتلەرنى شەرھلەپ، خۇلاسىلىرىمىزنى تولۇقراق تەسۋىرلىگۈدەك ۋاقىت چىقىدۇ.

«رەبنىڭ كۈنى» ياكى «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى» دېگەن ئىبارە تەۋراتتىكى كۆپ يەرلەردە تېپىلىدۇ. ئوقۇرمەنلەر ئۈچۈن بىز تۆۋەندە، مۇقەددەس كىتابتا، «كۈن»نىڭ تۆرلۈك جەھەتلىرى ئايان قىلىنغان يەرلەرنى تىزىپ كۆرستىمىز: —

«يەش.» 2:10-22؛ 1:13-3:14؛ 1:34-17؛ «يەر.» 1:46-10؛ «ئەز.» 1:30-9؛ «يو.» 1:15-2:11؛ 2:31؛ 3:9-17؛ «ئام.» 5:16-20؛ «ئوب.» 1:15-21؛ «زەف.» 1-3-باب؛ «زەك.» 12-14-باب؛ «مال.» 4:1-6 قاتارلىقلار. يەنە «دانىيال پەيغەمبەر» دېگەن قىسمىدىكى يەرلەردىمۇ ئاخىرقى زامانلار توغرىسىدا بايانلار ئۇچرايدۇ، لېكىن «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى» دېگەن ئىبارە بىۋاستە تىلغا ئېلىنمايدۇ: 2:40-45؛ 7:7-14، 19-28؛ 9:24-27؛ 11:29-12:4. تەۋراتتىكى «ئاخىرقى زامانلار»نى كۆرسىتىدىغان يەنە خېلى كۆپ باشقا قىسىملارمۇ بار.

ئوقۇرمەنلەر مۇشۇ يەرلەردىن كۆرەلەيدۇكى، «رەبنىڭ كۈنى» 24 سائەتلىك بىر كۈننى كۆرسەتمەيدۇ؛ ئۇ بەلكى خۇدانىڭ غەزىپى يەر يۈزىدىكىلەرگە بارغانسېرى تۆكۈلىدىغان بىر مەزگىل بولىدۇ؛ ئۇ چاغدا بولىدىغان ئىشلار ئىچىدە تۆۋەندىكى مۇھىم ئىشلار بولىدۇ: —

(ئا) ئادەمنى ئاگاھلاندۇرىدىغان ئالامەتلەر كۆپەيگەنسېرى توۋا قىلىشقا ئاخىرقى بىر پۇرسەت چىقىشى مۇمكىن (خۇدانىڭ شۇ مەقسىتى بولمىغان بولسا، مۇشۇ جازالىرى بىراقلا چۈشۈرۈلگەن بولاتتى).

(ئە) خۇدانىڭ جازالىرى دەججالنىڭ پايتەختى بولغان بابىل شەھىرى ئۈستىگە تۆكۈلۈشكە باشلايدۇ («يەش.» 13-باب).

(ب) ئىسرائىل تارتقان ئازاب-ئوقۇبەتلىرى ۋەجىدىن پەرۋەردىگارغا نىدا قىلغىلى تۇرىدۇ، ئاندىن مۇقەددەس روھنىڭ ۋەھىيسى ئارقىلىق: «بىز نەچچە مىڭ يىل چەتكە قېقىپ كەلگەن ئەيسا دەل ئۆزىمىزنىڭ قۇتقۇزغۇچى-مەسىھىمىزدۇر» دەپ چۈشىنىپ يېتىدۇ («زەك.» 9:12-2:13).

مۇقەددەس يازمىلاردا «ئاخىرقى زامانلار»نى كۆرسىتىدىغان، بىر-بىرىگە زىچ مۇناسىۋەتلىك يەنە ئۈچ قىسىم بار: —

(ئا) «دان.» 9:24-27، 11:29-12:4.

(ئە) ئىنجىل «ماتتا» 24-بابتا خاتىرىلەنگەن، رەب ئەيسانىڭ ئاخىرقى زامانلار، بولۇپمۇ «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» («زور زۇلۇم-زەخمەت») توغرۇلۇق سۆزلىرى («مات.» 24:21-31).

(ب) ئىنجىلدىكى «ۋەھىي»نىڭ تولۇق قىسمى.

ئىنجىلدىكى «ۋەھيي»دە بېشارەت بېرىلگەن ۋەقەلەرنى دەل رەب ئەيسا «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت» ياكى «زور زۇلۇم-زەخمەت» دەپ بېكىتكەن مەزگىلدىكى تەپسىلىي ۋەقەلەرگە ئوخشاش دەپ ئىشىنىمىز. شۇ مەزگىل يەنە دانىيال پەيغەمبەر بېشارەت بەرگەن «يەتمىش يەتتە»نىڭ ئاخىرقى «يەتتە»سى، يەنى تەخمىنەن يەتتە يىلى بولىدۇ («دان.» 24:9-27). بىز يەنە، مۇشۇ مەزگىلنىڭ ئىككىنچى يېرىمى (ئۈچ يېرىم يىل) خۇدانىڭ غەزىپى تۆكۈلىدىغان ۋاقىت، يەنى تەۋراتتىكى پەيغەمبەرلەرنىڭ كۆپىنچىسى «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى» دەپ ئاتىغان مەزگىل، دەپ قارايمىز. بىراق، شۇنى دېمىسەك بولمايدۇكى، تەۋراتتىكى بىر قىسىم يەرلەردىمۇ، «پەرۋەردىگارنىڭ كۈنى» دېگەن ئىبارە پەقەت مۇشۇ يەتتە يىلنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئالاھىدە قىسمىنى كۆرسىتىدۇ. مۇشۇ كۈنلەردە «ئازاب-ئوقۇبەت» ئەۋجىگە چىقىپ، ئاخىردا مەسىھ يەر يۈزىگە قايتىپ كېلىدۇ ۋە ئۆز پادىشاھلىقىنى بەرپا قىلىدۇ.

(بىز پەيغەمبەرلەر قىسىملىرىدىكى، بولۇپمۇ «هاباككۇك»، «يوئېل»، «زەفانىيا» ھەم «زەكەرىيا»دىكى «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدە بۇ ۋەقەلەر توغرۇلۇقمۇ توختالدۇق).

بىزدە ھازىر، تېسالونىكادىكى ئېتىقادچىلارنىڭ «رەبنىڭ كۈنى»نىڭ تېخى يېتىپ كەلمىگەنلىكىنى چۈشىنىشىنىڭ نېمىشقا شۇنچە مۇھىم ئىكەنلىكىنى بىلىپ يېتىشىمىزگە يەتكۈدەك مەلۇمات بار. بىرىنچىدىن، ئۇلارنىڭ «رەبنىڭ كۈنى يېتىپ كەلدى» دېگەنگە نېمىشقا قايىل بولۇشقا مايىل بولغانلىقىنى كۆرىمىز؛ ئۇلار دۇچ كەلگەن زىيانكەشلىك شۇنچە ئەشەددىي ھەم ئۆزلۈكسىز بولغانكى، شۇ مەزگىل رەب ئەيسانىڭ «...ئۇ چاغدا دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن مۇشۇ چاغقىچە كۆرۈلۈپ باقمىغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ كۆرۈلمەيدىغان دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت بولىدۇ...» دەپ ئېيتقىنىغا ئوخشايتتى؛ دەرۋەقە «ۋەھيي» دېگەن قىسىم بىزگە «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»نىڭ ئەشەددىي زىيانكەشلىككە تولغان، مىليونلىغان ئېتىقادچىلار ئۆلتۈرۈلىدىغان بىر مەزگىل بولىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

ئەمما «رەبنىڭ كۈنى» تېخى يېتىپ كەلمىدى؛ پاۋلۇس بۇنىڭدىن ئاۋۋال يۈز بېرىدىغان ئىككى ۋەقەنى بىزگە ئېيتىدۇ:

(ئا) (ئېتىقادتىن) «چوڭ يېنىش»؛

(ئە) «گۇناھىي ئادەم» كۆرۈلىدۇ: —

3:2 «بۇ ئىشلاردا ھېچقانداق ئادەمنىڭ ھېچقانداق ئۇسۇل بىلەن سىلەرنى ئالدىشىغا يول قويماڭلار؛ چۈنكى «چوڭ يېنىش» ئاۋۋال بولۇپ، ئاندىن «گۇناھىي ئادەم»، يەنى «مەڭگۈلۈك ھالاكەتكە مەھكۇم قىلىنغۇچى ئادەم» ئاشكارىلانمىغۇچە، ئاشۇ كۈن كەلمەيدۇ».

(1) «چوڭ يېنىش» (گرېك تىلىدا «ئاپوستاسىيا») دېگەن نېمە؟

گرېك تىلىدا مۇشۇ سۆزنىڭ ئاددىي مەنىسى پەقەت «ئايرىلىش» «يېنىدىن چىقىش». ئىنجىلدا بۇ سۆز 16 قېتىم ئىشلىتىلگەندە ئۇ دەل شۇ مەنىدە قوللىنىلغان، مەيلى ئەسلى مەنىسى ياكى كۆچمە مەنىسىدە بولسۇن. «كۆچمە مەنە»دە بولغان بىر جاي «1تىم» 1:4دە تېپىلىدۇ: —

«مۇقەددەس روھ شۇنى بىزگە ئوچۇق ئېيتىدۇكى، ئاخىر زاماندا بەزىلەر ئېتىقادتىن يېنىپ (ياكى تېنىپ)، ھىيلىگەر جىنلار ۋە ئۇلارنىڭ ساختا تەلىملىرىگە ئەگىشىدۇ».

بەزى ئالىملار مۇشۇ يەردىكى (3:2دە) «ئاپوستاسىيا»نى «ئىسيان» ياكى «توپىلاڭ» دەپ تەرجىمە قىلغىنى بىلەن، لېكىن بىز ئىنجىلنىڭ ئۆزىدىن بۇنىڭغا ھېچ ئاساس تاپالمايمىز؛ بەلكى پاۋلۇسنىڭ يۇقىرىقى «تىموتىيغا (1)»دىكى بېشارىتىگە ئاساسلىنىپ، ئۇنى «تېسالونىكالىقلارغا (2)»دىمۇ ئوخشاش ئىشنى، يەنى «ئېتىقادتىن يېنىش»نى كۆرسىتىدۇ، دەپ قارايمىز.

ئەمدى ئەشەددىي زىيانكەشلىك باسقان، «مەن مەسىھگە ئىشىنىمەن» دېگەن ھەرقانداق بىرسى شۇ سەۋەبتىن ئۆز ئۆيى-بىساتلىرىدىن، ئەركىنلىكىدىن ھەتتا ئۆز بېشىدىن ئايرىلىشى مۇمكىن بولغان شۇ كۈنلەردە، ئادەملەرنىڭ پەقەت ئۆز شەخسىي مەنپەئىتىنى كۆزلەپ: «مەن مەسىھگە ئىشىنىمەن» دەيدىغان، «ئادەملەر سىرتقى قىياپەتتە ئىخلاسمەن بولۇۋېلىپ، ئەمەلىيەتتە كۆڭلىدە خۇدانىڭ قۇدرىتىنى ئىنكار قىلىدىغان» («2تىم» 3-باب) مۇشۇنداق باشقىچە بىر كۈننىڭ كېلىدىغانلىقىنى كىممۇ ئويلىغان؟ رەببىمىز ئەيسا ئۆزى تەمسىللىرىدە خۇدانىڭ پادىشاھلىقى توغرۇلۇق ئوخشاش ھەقىقەتلەرنى كۆرسەتكەندى (مەسىلەن، «ماتتا» 13-باب). شۇ چاغدا ئۇنىڭ سۆزى مۇخلىسلىرىنىڭ باشلىرىنى قاتۇرۇۋەتكەندى.

مۇبادا بەزىلەر پاۋلۇسنىڭ: «ئاپوستاسىيا» دېگەن سۆزنى مۇشۇ يەردە يەنە «توپىلاڭ» دەپ تەرجىمە قىلسا، بىز پەقەت ئۇلاردىن: «بۇنىڭدا زادى نېمە يېڭىلىق بار؟!» دەپ

سورايمىز. ئادەمئاتىمىزدىن تارتىپلا پۈتكۈل دۇنيا، جۈملىدىن مەسىھگە ئېتىقادتىن بىزلەرمۇ ئەسلىدە خۇداغا قارشى چىقىپ ئىسيان كۆتۈرۈپ كەلگەن ئەمەسمۇ؟!

لېكىن دەل روسۇل ئالدىنئالا ئېيتقىنىدەك، ھەتتا ئۆز دەۋرىدە بەزىلەر «ئېتىقادتىن يېنىپ»، ساختا تەلىملەرنى ئۆگىتىشكە باشلىدى. مۇشۇ خەت يېزىلىپ 300 يىلغىچە رىم ئىمپېرىيەسىنىڭ ئىچكى ۋەزىيىتى پۈتۈنلەي باشقىچە بولۇپ چىقتى؛ رىم ئىمپېراتورى كونستانتىن «مەسىھكە ئېتىقاد قىلدىم» دەپ جاكارلىدى. ئۇ بۇتپەرەسلىكنى «ياخشى ئەمەس» دەپ چەكلىدى. ئۇشتۇمتۇت، «خرىستىئان» بولۇش ئومۇملىشىپ، «ئابرۇيلۇق ئىش»، ھەتتا بەزىلەر ئۈچۈن ئىنتايىن پايدىلىق ئىش بولۇپ قالدى. ئەمەلىيەتتە ئىمپېراتور كونستانتىن ئىنجىلنىڭ تۈپ خەۋىرىنى ھېچ چۈشەنمەيتتى. ئۇ ئىنجىلغا خىلاپلىق قىلىپ بەزى پەرمانلارنى چۈشۈرگىنىدە جامائەت يېتەكچىلىرى ئۇنىڭغا تەنبىھ بېرىشنىڭ ئورنىغا ئۇنىڭ ھەتتا جامائەتنىڭ ئىشلىرىغا ئىگىدارچىلىق قىلىشىغا يول قويدى. بۇنداق يول قويۇش «روھىي پاھىشىۋازلىق»، «جامائەت»نىڭ سىياسىي كۈچىدىن پايدىلىنىشتىن باشقا ھېچنەرسە ئەمەس ئىدى. مەسىھدىن باشقا ھېچكىم جامائەتنىڭ بېشى بولۇشقا، يەنى جامائەتنىڭ ئىشلىرىنى باشقۇرۇشقا ھوقۇقلۇق ئەمەس. ئەلۋەتتە، شۇ چاغدا ئىنجىلغا خىلاپ شۇ ئىشلارغا قارشى تۇرغان، ئاۋازىنى كۆتۈرۈشكە پېتىنغان بەزى ھەقىقىي ئىشەنگۈچىلەر چىقتى. ئاندىن يەنە ئۇزۇن ئۆتمەي كۆپ ئاتالمىش «ئىشەنگۈچىلەر» ھەقىقىي ئىشەنگۈچىلەرگە زىيانكەشلىك قىلىشقا باشلىغانىدى. تارىخشۇناسلار مۇشۇ مەزگىلنى «قاراڭغۇلۇق دەۋر» ياكى «زۇلمەت دەۋرلىرى» دەپ ئاتىغانلىقى توغرىدۇر. شۇ چاغلاردا ئىمپېرىيەدىكى «جامائەتلەر»دە دۇئا قىلىش ۋە ئىنجىلنى ئوقۇش پەقەت ئازلا ئادەملەر چۈشىنەلەيدىغان لاتىن تىلىدا بولاتتى. جۈرئەتلىك ئادەملەرنىڭ تەۋرات-ئىنجىلنى ئۆز تىلىغا تەرجىمە قىلىشقا كىرىشىشى بىلەن، «ئىسلاھات» («رېفورماتسىيە») دېگەن مەزگىل باشلاندى؛ ئىشەنگۈچىلەر زىيانكەشلىكتىن ئۇياق-بۇياقلاردا يوشۇرۇن ئەمەس، بەلكى ھەقىقەتنى جاكارلايدىغان ئوچۇق جامائەتلەردە يىغىلىشقا باشلىدى.

ئەمما شۇ ئىش ھەممىمىزگە روشەنكى، «چوڭ يېنىش» ئاللىقاچان، يەنى رىم ئىمپېرىيەسى دەۋرىدە باشلانغانىدى؛ ھازىرقى زاماندىكى بىر ئىپادىسى شۇكى، ئىنتايىن كۆپ ئادەملەر «مەسىھگە ئىشىنىمەن» (مەن مەسىھىي، «خرىستىئان») دېگىنى بىلەن ھەتتا مەسىھنىڭ سۆزىنى ئوقۇمايدۇ؛ بەزى ئاتالمىش «پوپلار»، «پاستورلار»، «روھانىيلار» ھەتتا مۇقەددەس كىتابتىكى تەلىماتلارغا ئوچۇق قارشى بولغان

ئېتىقادسىزلىقنى ئۆگەتتى. مانا مەسىلەن، ياۋروپا ياكى ئامېرىكادىكى بەزى ئاتالمىش جامائەتلەردە ئۆتكۈزۈلگەن «بەچچىۋازلارنىڭ (گوموسېكسۇئال) تويلىرى»غا قاراڭلار.
ئېيتىپ ئۆتىمىزكى، پارس، ئوتتۇرا ئاسىيا ۋە جۇڭگودىكى جامائەتلەرنىڭ تارىخى بۇنىڭغا ئوخشىمايدۇ؛ مۇشۇ جايلاردا بولغان جامائەتلەر 10-ئەسىرگىچە ھاكىمىيەتلەر تەرىپىدىن زىيانكەشلىككە ئۇچراپ تۇرغان. لېكىن 10-ئەسىردە ئاشۇ «شەرقىي جامائەتلەر» بۇددا دىنىدىكى ئۇقۇملارنى قوبۇل قىلىشقا باشلاپ، ئۇلاردىمۇ «چوڭ يىنىش» بولدى. كېيىن ئىسلام دىنى ئوتتۇرا ئاسىيادىكى ھەممە باشقا ئېتىقادلارنى ۋاقىتلىق يوقىتىۋەتتى.
شۇڭا بىز «چوڭ يېنىش» يۈز بەردى، دەپ قارايمىز — ۋە ۋاقىت ئۆتكەنسېرى ئەتراپىمىزدا «چوڭ يېنىش»تىكى ئادەمنى سەسكەندۈرىدىغان تېخىمۇ كۆپ مىساللار پەيدا بولماقتا.

«گۇناھىي ئادەم» دېگەن كىم؟ —

4:2 «ئۇ («گۇناھىي ئادەم») خۇدا دەپ ئاتالغانغا ياكى كىشىلەر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق نەرسىلەرنىڭ ھەممىسىگە قارشى چىقىپ، ئۆزىنى ھەممىسىدىن ئۈستۈن قىلىپ كۆرسىتىدۇ؛ ئۇ شۇنداق قىلىپ خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىدا ئولتۇرۇۋېلىپ، ئۆزىنى خۇدا دەپ كۆرسىتىپ جاكارلايدۇ».
تەۋراتنى ئوقۇغانلار مۇنۇ سۆزلەردىن شۇ ھامان «دانىيال»دا بېشارەت بېرىلگەن «دەججال» (مەسىھنىڭ رەقىبى)نىڭ سىياقىنى تونۇپ يېتىدۇ: —
«... شىمالىي پادىشاھ ئۆز مەيلىچە قىلىۋېرىدۇ؛ ئۇ تەكەببۇرلىشىپ، ئۆزىنى ھەرقانداق ئىلاھلاردىنمۇ ئۇلۇغلاپ ئۈستۈن قويۇپ، ھەتتا ھەممە ئىلاھلارنىڭ ئىلاھى بولغۇچىغا ئاجايىب كۇپۇرلۇق سۆز قىلىدۇ؛ تاكى خۇدانىڭ غەزىپى تولۇق تۆكۈلگەن كۈنگىچە ئۇ داۋاملىق زور روناق تاپىدۇ. چۈنكى خۇدانىڭ بېكىتكىنى ئەمەلگە ئاشماي قالمايدۇ. بۇ پادىشاھ ئاتا-بوۋىلىرى چوقۇنغان ئىلاھلارغىمۇ پىسەنت قىلمايدۇ، ئاياللارغىمۇ ھېچقانداق ھەۋەس قىلمايدۇ. ئەمەلىيەتتە ئۇ ھەرقانداق ئىلاھنى

ھۆرمەتلىمەيدۇ، چۈنكى ئۇ ئۆزىنى ھەرقانداق ئىلاھتىن ئۇلۇغ دەپ قارايدۇ. بۇلارنىڭ ئورنىدا ئۇ «كۈچلەر ئىلاھى»نى ھۆرمەتلەيدۇ؛ ئۇنىڭ ئاتا-بوۋىلىرىمۇ ئەزەلدىن چوقۇنمىغان بۇ ئىلاھنى بولسا ئۇ ئالتۇن، كۈمۈش، ياقۇت ۋە باشقا قىممەتلىك سوۋغاتلارنى تەقدىم قىلىپ ھۆرمەتلەيدۇ. ئۇ ئەڭ مۇستەھكەم قورغانلارنى شۇنداق بىر غەيرىي ئىلاھقا تايىنىپ ئىگىلەيدۇ. كىمكى ئۇنىڭ ھۆكۈمرانلىقىغا بېقىنسا، ئۇ شۇلارغا شەرەپلىك مەنسەپ بېرىدۇ، ئۇلارنى كۆپچىلىكنى باشقۇرىدىغان قىلىدۇ ۋە ئىنئام سۈپىتىدە يەر-زېمىننى تەقسىم قىلىپ بېرىدۇ» («دان.» 11:36-39).

بىز «دانىيال»دىكى بېشارەتلەرنى «ۋەھيي»دىكى بېشارەتلەر بىلەن سېلىشتۇرۇپ، «دەججال»نى ئاخىر بىرىپ پۈتكۈل يەر يۈزىگە دېگۈدەك ھۆكۈم سۈرىدۇ، دەپ قارايمىز؛ ئۇ قالايمىقانچىلىقتا، پاتپاراقلىقتا پەيتىپ كەتكەن دۇنياغا كېلىپ: «ماڭا ئىشىنىپ، ھەممە ئىشلىرىڭلارنى ماڭا تاپشۇرساڭلار، مەن سىلەردىكى بارلىق تالاش-جېدەللەرنى ھەل قىلىپ ئامان-تىنچلىق ھاسىل قىلىمەن» دېگەندەك بىر ۋەدىلەرنى قىلىدۇ («1تېس.» 3:5). ئۇنىڭ ۋەدىلىرى ئىسرائىلغىمۇ دۈشمەنلىرىدىن قۇتقۇزۇپ ئامانلىقنى تەمىنلەيدىغان بىر ئەھدىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ («دانىيال» 9-بابتىكى شۇ «ئەھدە» توغرىسىدىكى ئايەتنى تۆۋەندە نەقىل كەلتۈرىمىز). لېكىن ئۇنىڭ بۇ ئەھدىسى پۈتۈنلەي ئالدامچىلىق بولىدۇ. «دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت»تىكى يەتتە يىلنىڭ دەل ئوتتۇرىدا ئۇ يەھۇدىي خەلقىگە تولىمۇ ئاسىيلىق قىلىپ «بۇ يەردە ماڭا ئىبادەت قىلىنسۇن» دەپ ئۇلارنىڭ ئىبادەتخانىسىنى ئۆزىنىڭكى قىلىۋالىدۇ. «دان.» 9:27دە «خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى» توغرۇلۇق نېمە ئىشلار بولىدىغانلىقىنى كۆرۈڭ: —

«ئۇ ئەمىر (دەججال) خۇدانىڭ خەلقىنىڭ كۆپ قىسمى بىلەن ئاخىرقى بىر «يەتتە ۋاقىت»تا دوستلۇق ئەھدىسىنى تاكاملىق قىلىدۇ، لېكىن بۇ «يەتتە ۋاقىت»نىڭ يېرىمىغا كەلگەندە، ئۇ ئىبادەتخانىدىكى قۇربانلىق ۋە ئاش ھەدىيەلەرنى سۇنۇشنى ئەمەلدىن قالدۇرىدۇ. ئۇ چاغدا «ۋەيران قىلغۇچى يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق» مۇقەددەس ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئىگىز جايىغا قويۇلىدۇ. تاكى بالايىئاپەت، يەنى خۇدا بېكىتكەن كۈلپەت ۋەيران قىلغۇچى كىشىنىڭ بېشىغا ياغدۇرۇلغۇچە شۇ يەردە تۇرىدۇ» (9:27).

(بۇ توغرۇلۇق بىزنىڭ ««دانىيال پەيغەمبەر»دىكى «قوشۇمچە سۆز»»ىمىزنى ياكى ««دانىيال»دىكى مۇھىم ساۋاقلار ۋە بېشارەتلەر» دېگەن كىتابچىمىزنىمۇ كۆرۈڭ).

بىز مۇشۇ ئىشنى پاۋلۇسنىڭ «2تېس.» 4:2دىكى دەججالنىڭ خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىدىن ئورۇن ئالىدىغانلىقى توغرىسىدىكى سۆزلىرى بىلەن ئىنجىل «مات.» 15:24دە خاتىرىلەنگەن، رەب ئەيسانىڭ ئوخشاش تېمىدىكى سۆزلىرى تولۇق مۇناسىۋەتتە تۇرىدۇ دەپ قارايمىز: —

«دانىيال پەيغەمبەر قەيت قىلغان «ۋەيران قىلغۇچى يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق»نىڭ مۇقەددەس جايدا تۇرغىنىنى كۆرگىنىڭلاردا (كىتابخانلار بۇ سۆزنىڭ مەنىسىنى چۈشەنگەي)، يەھۇدىيە ئۆلكىسىدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچسۇن...» («مات.» 24:15-16).

يۇقىرىقى ئۈچ بېشارەتتە «ئىبادەتخانا» ئېنىق تىلغا ئېلىنىدۇ. دانىيال بېشارەتتىكى سۆزلىرىنى يازغان ۋاقىتدا، ئىبادەتخانا 70 يىل ئىلگىرى ۋەيران قىلىنغانىدى؛ لېكىن رەب ئەيسا سۆزلىگەن ۋاقىتدا ۋە پاۋلۇس يۇقىرىقى 4:2دىكى سۆزلەرنى يازغاندا ئىبادەتخانا قايتىدىن يېرۇسالېمدا قۇرۇلغان بولۇپ مەزمۇت تۇراتتى. ئون يەتتە يىل كېيىن ئىبادەتخانا رىم ئىمپېرىيەسىنىڭ قوشۇنلىرى تەرىپىدىن مىلادىيە 70-يىلى يەنە ۋەيران قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن مۇشۇ بېشارەتلەرنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئۈچىنچى بىر ئىبادەتخانا يېرۇسالېم شەھىرىدە قۇرۇلىدۇ، دېگەن ئىشەنچىمىز بار. مۇشۇ ئىبادەتخانا توغرۇلۇق «دانىيال پەيغەمبەر»دىكى «قوشۇمچە سۆز»ىمىزدىن ئۈزۈندە ئېلىپ ئېيتىپ ئۆتمىسەك بولمايدۇ: —

«(بىزگە روشەنكى...) پەيغەمبەرلەر كەلگۈسىدە يېڭى بىر ئىبادەتخانا قۇرۇلۇپ، قۇربانلىقلار تۈزۈمى قايتىدىن ئورنىتىلىدۇ، دەپ ئالدىن ئېيتقان بولسىمۇ، بۇ ئىبادەتخانىنى يەھۇدىيلار مەسىھ ئەيساغا ئىشەنمەي، ئۇنىڭ پۈتۈن ئىنسانىنىڭ گۇناھلىرى ئۈچۈن قىلغان ئۇلۇغ قۇربانلىقىدىن خەۋەرسىز ھالەتتە قۇرىدۇ. ئىنجىلدا ئايان قىلىنىدۇكى، مەسىھ ئەيسا گۇناھلار ئۈچۈن چوڭ قۇربانلىق بولغانىكەن، ھازىر ھەرقانداق ھايۋان قۇربانلىقى پۈتۈنلەي ھاجەتسىز. ئىبادەتخانىنىڭمۇ ھاجىتى يوق، چۈنكى ئىنجىلغا ئاساسەن، خۇدانىڭ مەسىھنى قوبۇل قىلغان بەندىلىرى ئۇنىڭ ئۇلۇغ مۇقەددەس ئىبادەتخانىسى

بولدى. شۇنداقتىمۇ، كەلگۈسىدە يەھۇدىيلار قۇرغان ئاشۇ ئىبادەتخانا نۇرغۇن (تولۇق چۈشەنمىگەن) كىشىلەرنىڭ نەزىرىدە «مۇقەددەس بىر جاي» دەپ قارىلىشى مۇمكىن. شۇڭا دەججالنىڭ ئۇنى بۇلغىشى، باشقىچە ئېلىشتىشى خۇدانىڭ نەزىرىدە ناھايىتى ئېغىر بىر گۇناھ ھېسابلىنىدۇ. بىراق بۇ «يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق» پەقەت خۇدا ئاللىبۇرۇن بېكىتكەن ۋاقىتقىچىلا داۋاملىشالايدۇ: —

«تاكى بالايىئاپەت، يەنى خۇدا بېكىتكەن كۆلپەت ۋەيران قىلغۇچىنىڭ بېشىغا ياغدۇرۇلغۇچە («يىرگىنچلىك نومۇسسىزلىق») شۇ يەردە تۇرىدۇ».

بۇ ئىشلارنى خۇدا ئالللىبۇرۇن بېكىتكەن. خۇدا ئۇلارغا يول قويغان ئاخىرقى «يەتتە ۋاقىت»نىڭ ئىككىنچى يېرىمى (1260 كۈن)دىكى ئازابلىق مەزگىلدىن ھالقىپ كەتمەيدۇ. دەججال ئاغدۇرۇلۇپ گۇمران قىلىنىدۇ».

تەھلىلىمىزنى داۋام قىلايلى: —

5:2 «مەن سىلەر بىلەن بىللە بولغان ۋاقتىمدا بۇلارنى سىلەرگە ئېيتقانلىقىم ئېسىڭلاردا باردۇ؟»

روسۇل پاۋلۇسنىڭ ئۇلارغا پەقەت ئۈچ ھەپتە ئىچىدىلا شۇنچە كۆپ ئىشلارنىڭ خەۋرىنى يەتكۈزگەنلىكى بىزنى ھەيران قالدۇرىدۇ؛ بۈگۈنكى كۈنلەردە شۇنچە كۆپ ئىشەنگۈچىلەر كۆز ئالدىدا بىر پۈتۈن مۇقەددەس كىتاب تۇرۇقلۇق، تېخىچە ئاخىر زامانلاردىكى ئىشلارنى ئاڭقىرالماي يۈرىدۇ.

7-6:2 «ۋە ئۇنىڭ بەلگىلەنگەن ۋاقتى-سائىتى كەلمىگۈچە ئاشكارىلانماسلىقى ئۈچۈن نېمىنىڭ ئۇنى توسۇپ تۇرىۋاتقانلىقى سىلەرگە مەلۇم. چۈنكى «قانۇنىي يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» ئاللىقاچان يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلماقتا؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىرچە توسۇپ كېلىۋاتقان بىرسى باردۇر؛ ئۇ ئوتتۇرىدىن چىققۇچە شۇنداق توسۇقلۇق پېتى تۇرىدۇ».

«قانۇنىي يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» بەلكىم شەيتاننىڭ ئاستىرتىن دۇنيادىكى بارلىق ئەللەرنى، بارلىق دۆلەتلەرنى ھەرخىل قانۇنىي، شۇنداقلا بارلىق ئەخلاق پرىنسىپلارنى بۇزۇش تەرەپكە ئاستا-ئاستا قۇترىتىشلىرىنى كۆرسىتىدۇ. بۇ جەرياننىڭ ئەۋجگە چىقىشى دەججالنىڭ مەيدانغا كېلىشى بىلەن بولىدۇ.

ئالىملار ئارىسىدا «تۇسۇپ كېلىۋاتقان»نىڭ كىم ياكى نېمە ئىكەنلىكى توغرىسىدا كۆپ مۇزاكىرىلەر بولغان. بىز پەقەت شۇ ئاددىي پىكرىمىزنى ئېيتىمىزكى، ئاخىرقى ئايەتتىن «تۇسقۇچى» بىر «شەيئى» ئەمەس، بەلكى بىر شەخس سۈپىتىدە كۆرۈنىدۇ؛ ئۇ خۇدادىن چىققان بولۇشى كېرەك، چۈنكى شەيتان تەرىپىدىن بىر كۈچنىڭ ئۆزىنىڭ ۋەكىلى بولغان دەججالنى توسۇشى ياكى بېسىپ تۇرۇشى مۇمكىن ئەمەس، ئەلۋەتتە. شۇنىڭ بىلەن «تۇسقۇچى» دەل خۇدانىڭ مۇقەددەس روھىنىڭ ئۆزى دېگەن خۇلاسىگە كېلىمىز. بۇ خۇلاسىگە ماس كېلىدىغان، كۆپ يىل بۇرۇن نۇھ پەيغەمبەر دەۋرىدىكىلەر توغرۇلۇق ئېيتىلغان خۇدانىڭ بىر سۆزى بار: «مېنىڭ روھىم ئىنسان بىلەن مەڭگۈ كۆرەش قىلىشىۋەرمەيدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئەتتۇر (ئەتكە تەۋەدۇر)» (دېمەك، ئىنساننى روھ ئەمەس، بەلكى ئۆز ئەتلىرىدىكى ئارزۇ-ھەۋەسلىرى باشقۇرىدۇ) («يار.» 3:6).

مۇشۇ يەردە مۇقەددەس روھنىڭ ئىنساننىڭ ۋىجدانىدا «كۆرەش قىلىپ» گۇناھلىرىنى توسقۇچى ياكى باسقۇچى بولىدىغان رولى كۆرۈنىدۇ؛ لېكىن ئۇنىڭ ئىنسانلار بىلەن مۇشۇنداق «كۆرەش قىلىدىغان» كۈنلىرى چەكسىز بولمايدۇ؛ بىر كۈن بولمىسا بىر كۈنى بولىدۇكى، ئىنسانلارنىڭ گۇناھلىرى توسۇپ باسقۇدەك دەرىجىدىن ئېشىپ كېتىدۇ — «چۈنكى ئۇ ئەتتۇر». شۇ كۈنى مۇقەددەس روھ «ئوتتۇرىدىن چىقىدۇ» ئەمەسمۇ؟ دېمەك، مۇقەددەس روھ ئىنساننىڭ ئۆز گۇناھىي ئارزۇ-ھەۋەسلىرىگە ئەگىشىپ مېڭىشىغا توسالغۇلۇق قىلماي «ئوتتۇرىدىن چىقىدۇ». زادى نېمىنىڭ ياكى كىملەرنىڭ ئوتتۇرىسىدىن چىققانلىقى بىزگە تېخى ئېنىق ئەمەس. بىراق روسۇلنىڭ دېگىنىدەك: «»قانۇننى يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» ئاللىقاچان يوشۇرۇن ھەرىكەت قىلماقتا» — ئەمما تارىختىن بۇيان خۇدا مەلۇم تەدبىرلەر بىلەن «قانۇننى يوقىتىش» ياكى «قانۇنغا قارشى تۇرۇش»تىكى ئېپادىلەرنى چەكلەپ كەلدى. ئەڭ كۈچلۈك «توسقۇچى تەدبىر»لەر تۆۋەندىكىدەك ئۈچ خىل بولدى: —

(1) خۇدانىڭ چەكلىك (دېمەك، تېخى تولۇق بولمىغان) جازالىرى (مەسىلەن توپان، سودوم ۋە گومورا شەھەرلىرىگە تۆكۈلگەن ئوت-گۈڭگۈرت قاتارلىقلار)؛

(2) خۇدانىڭ مۇسا پەيغەمبەر ئارقىلىق يەھۇدىي خەلقىگە چۈشۈرگەن تەۋرات قانۇنى؛

(3) ئەڭ كۈچلۈك بولغىنى، مۇقەددەس روھنىڭ ئىنساننىڭ روھ-ۋىجدانىدا «كۆرەش قىلىشى» — يەنى سۆز قىلىش، جەلپ قىلىش، ئۆتۈنۈش ۋە ئاگاھلاندۇرۇشلىرى. دېمىسەك بولمايدۇكى، بۇنىڭ ئىچىدە چوڭقۇر بىر ئامىل خۇدانىڭ جامائىتىدىكى سادىق

ئەر-ئاياللارنىڭ پۈتكۈل ئىنسانىيەت ئۈچۈن بولغان دۇئا-تىلاۋەت خىزمەتلىرىدىن ئىبارەت بولۇشى كېرەك. بۇنىڭغا ئىسپات ئۈچۈن، ئوقۇرمەنلەردىن «دۇنيادا قايسى دۆلەتلەر چىرىكلىشىش مەسىلىسىدىن ئەڭ خالاس بولغان؟» (ھېچ دۆلەتتە يوق، ئەلۋەتتە!) دەپ سورىساق، دەل ياۋروپا، ئاسىيا، ئافرىقا ۋە جەنۇبىي ۋە شىمالىي ئامېرىكىدىكى تەۋرات-ئىنجىلنىڭ تەسىرى ئەڭ كۈچلۈك بولغان، ھەقىقەتنى جاكارلايدىغان جامائەتلەر ئەڭ كۆپ بولغان دۆلەتلەردە چىرىكلىشىش مەسىلىلىرىنىڭ ئەڭ ئاز ئىكەنلىكىنى بىلىمىز ۋە شۇنداق دەپ ئىشىنىمىز. ئېتىقادچى جامائەتلەرنىڭ دۇئا-تىلاۋەتلىرىنىڭ تەسىرى كۆرۈنمىسە، (يەرلىك دىنىي تۈزۈم نېمە بولۇشىدىن قەتئىينەزەر) چىرىكلىشىش تۇرمۇشىنىڭ نورمال بىر قىسمى بولۇپ قالىدۇ.

شۇنداق بىر كۈنى كېلىدۇكى، خۇدا ئۆز جامائىتىگە «ئىنسانىيەتنىڭ گۇناھى چەكلەنسۇن!» دەپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىش بۇرچ-يۈكىنى سېلىشتىن توختايدۇ؛ نەتىجىدە، قەبىھ-رەزىللىك پۈتكۈل ئىنسانىيەتنى قاپلىۋالىدۇ؛ خۇدانىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىدىن سىرت پۈتكۈل جاھان ئالدىنىپ ئېزىتقۇلۇققا پېتىپ كېتىدۇ. ئالدىنىش ئەۋجىگە چىققاندا پۈتكۈل ئىنسانلار شەيتاننىڭ ۋەكىلى ۋە ئوبرازى بولغان دەججالغا چوقۇنۇشقا، قولىغا ياكى پېشانىسىگە ئۇنىڭ تامغىسىنى قوبۇل قىلىشقا رازى بولىدۇ («ۋەھ.» 8:13). ھەتتا خۇدانىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىگە ئۆزلىرىنى ئالدىنىشتىن ساقلاش تەس بولىدۇ («مات.» 24:24). بۇ ئېزىتقۇلۇق دەججال ۋە ئۇنىڭ چاپارمەنلىرىنىڭ ھەر تۈرلۈك مۆجىزىلەر ۋە كارامەتلەرنى يارىتىشى ئارقىلىق كۈچلەندۈرۈلىدۇ. بىز تۆۋەندىكى ئايەتلەردە مۇشۇ ئىشلار توغرۇلۇق ئوقۇيمىز: —

12-8:2 «ئاندىن ئاشۇ «قانۇن يوقاتقۇچى» ئاشكارىلىنىدۇ؛ بىراق رەب ئەيسا ئاغزىدىكى نەپىسى بىلەنلا ئۇنى يوقىتىپ، كەلگەن چاغدىكى پارلاق نۇرى بىلەن ئۇنى يوق قىلىۋېتىدۇ. «قانۇن يوقاتقۇچى»نىڭ مەيدانغا چىقىشى شەيتاننىڭ پەنتلىرى بىلەن بولىدۇ، ئۇ ھەر تۈرلۈك كۈچ-قۇدرەت، مۆجىزە ۋە يالغان كارامەتلەرنى كۆرسىتىپ، ھالاكەتكە يۈزلەنگەنلەرنى ئازدۇرىدىغان ھەرخىل قەبىھ ھىيلە-مىكىرلەرنى ئىشلىتىدۇ. ئۇلارنىڭ ھالاكەت ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنىڭ سەۋەبى، ئۆزلىرىنى نىجاتقا يېتەكلەيدىغان ھەقىقەتنى سۆيمەي، ئۇنىڭغا قەلبىدىن

ئۇرۇن بەرمەسلىكىدىندۇر. شۇ سەۋەبتىن، خۇدا ئۇلار يالغانچىلىققا ئىشەنسۇن دەپ، ھەقىقەتتىن چەتنىتىدىغان بىر كۈچ ئەۋەتىدۇ. نەتىجىدە، ھەقىقەتكە ئىشەنمەي، بەلكى قەبىھلىكنى خۇرسەنلىك دەپ بىلگەنلەرنىڭ ھەممىسى جازاغا مەھكۇم قىلىنىدۇ».

بۈگۈنكى كۈن توۋا قىلىش ۋە ھەقىقەتنى قوبۇل قىلىش كۈنىدۇر. بۇ ئىشلارنى كېچىكتۈرۈش كېلىدىغان ئېزىتقۇلۇققا مۇپتىلا بولۇپ ئالدىنىشنىڭ خەۋپىگە يېقىن تۇرۇشقا باراۋەردۇر؛ ئۇنداق ئالدانغانلار دەججالنىڭ دۇنياغا يەتتە يىللىق ھۆكۈم سۈرۈشىدە ئۇنىڭغا قۇل بولىدۇ ۋە ئاخىردا مەسىھ قايتىپ كەلگىنىدە ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ھالاكەتكە يۈزلىنىدۇ.